

**КІРОВОГРАДСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

Кафедра образотворчого мистецтва та дизайну

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри

Бабенко Л.В.
« 24 » серпня 2016 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РИСУНОК

Галузь знань *02 Культура і мистецтво*

Напрямок підготовки/спеціальність *023 Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація*

Факультет *мистецький*

2016-2018 навчальні роки

Робоча програма з композиції для студентів за галуззю знань 02 *Культура і мистецтво*,
(спеціальності) „023 *Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація*”.

Розробник: ст. викл. кафедри образотворчого мистецтва та дизайну Давидов В.М.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва та дизайну
Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка

Протокол від « 27 » *серпня* 2016 року № *1*

Завідувач кафедри *образотворчого мистецтва та дизайну*

[Підпис]
(підпис)

Бабенко Л.В
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС: I курс -10,5. II курс -11. III курс - 11	Галузь знань: <i>02 Культура і мистецтво</i>	Нормативна
	Спеціальність <i>023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація</i>	
Розділів – 6		Семестр 1-2 – й 3-4 –й 5-6 -й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Вид контролю: 1-й семестр – екзамен 2-й семестр – екзамен 3-й семестр – Д.залік 4-й семестр – екзамен 5-й семестр – Д.залік 6-й семестр – екзамен
Загальна кількість годин – I курс 315 год. II курс 330 год. III курс 330 год.		Лекції I курс 2/2 год. II курс 2/2 год. III курс 2/2 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних I курс 4/4 год. II курс 4/3 год. III курс 4/3 год.		Практичні, семінарські
	Лабораторні I курс 62/62 год. II курс 60/60 год. III курс 60/60 год.	
	Самостійна робота I курс 57/64 год. II курс 90/62 год. III курс 75/77 год.	
	Індивідуальні завдання: Консультації: I курс 33/33 год. II курс 28/26 год. III курс 28/26 год	
	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «РИСУНОК» є надання студентам комплексу знань, умінь та навичок з рисунку.

Завданнями вивчення дисципліни «РИСУНОК» є:

- вивчення закономірностей природи;
- усвідомлення принципів та методів реалістичного зображення об'ємної форми засобами рисунку;
- підвищення культури сприйняття студентів та формування високих естетичних потреб;
- розвиток творчих здібностей на основі пізнання різних рівнів художнього образу;
- розвиток цілісного сприйняття;
- опанування уміннями та навичками лінійно-конструктивної побудови, світлотіньового та тонального рисунку;
- оволодіння етапами виконання рисунку, виразними засобами рисунку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: принципи та методи реалістичного зображення, види рисунку; закономірності лінійної та повітряної перспективи, виразні засоби рисунку, методіку виконання зображення.

вміти: виконувати лінійно-конструктивну побудову зображення; виконувати світлотіньове й тональне вирішення зображення.

Демонструвати компетентності:

- Здатність здійснювати творчу діяльність на базі професійних знань та навичок, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно-асоціативну, стилістичну та пластичну мову художнього твору; формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей.
- Здатність демонструвати достатньо високий рівень творчої майстерності, розуміти основні шляхи інтерпретації художнього-пластичного образу у мистецтвознавчій, творчій та дослідницькій діяльності; інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі
- Здатність інтегрувати професійні знання та навички і використовувати їх у процесі створення художнього твору, володіти різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах, впроваджувати сучасні способи відтворення, використовувати виразну мову образотворчого мистецтва в процесі власної професійної діяльності.
- Здатність сприймати новітні концепції в галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва і реставрації творів мистецтва, поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями. Здатність відтворювати традиційні та синтезувати сучасні технології в творах образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва та реставрації.
- Розуміння закономірності творчого процесу: перебігу та етапів виявлення і втілення художнього образу за допомогою образотворчих засобів; розуміння особливостей художнього сприйняття: цілісного бачення, асоціативного, образного сприйняття; визначення етапів та послідовності реалізації художнього образу в мистецькому творі. Здатність до творчої уяви й образного мислення, художньої спостережливості, зорової пам'яті, виховання широкої художньо-естетичної культури і художнього смаку.
- Досконале володіння дисциплінами образотворчого циклу та здатність спрямовувати ці теоретичні знання та практичні навички на виконання роботи в матеріалі. Усвідомлення основних художніх особливостей зображально-виразних засобів та їх можливості у виявленні образу.

Очікувані (програмні) результати навчання:

- Знання матеріалів та технік образотворчого мистецтва; виражальних і виразних засобів, професійної термінології, етапів та методики виконання зображення
- Усвідомлення теоретичних основ образотворчої грамоти для застосування комплексного художнього підходу у створенні цілісного образу
- Здатність аргументувати вибір матеріалів та техніки, зображальних засобів, різних мистецьких технік для вирішення практичного завдання, продемонструвати знання та розуміння зображальних і виражальних можливостей різних художніх матеріалів, що застосовуються у живописі, рисунку, декоративно-прикладному мистецтві, реставруванні.
- Здатність здійснювати пошук, аналіз та оброблення інформації з різних джерел
- Здатність застосовувати різноманітні мистецькі техніки, вміння намалювати натюрморт, пейзаж, голову, півфігуру, фігуру людини, створювати тривимірні об'єкти (скульптура) та просторові інсталяції (візуальні практики, сценографія) в різних матеріалах.
- Вміння використовувати власну образно-асоціативну, стилістичну та пластичну мову, інтегрувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі, відтворювати традиційні та синтезувати сучасні технології образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва та реставрації творів мистецтва.
- Уміння виконувати зображення з натури, по пам'яті, за уявою образотворчими засобами; працювати співвідношеннями; цілісно бачити, виділяючи головне виразними прийомами; виявляти за допомогою тону форму, об'єм, матеріал, світло і простір; володіти сформованими в процесі вправ професійними навичками зображення
- Вміння визначати й оцінювати образотворчу діяльність у системі часово-зорових мистецтв, володіти образотворчою грамотою, фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів, вміння аналізувати художні твори за різними критеріями.
- Вміння визначати форму художнього твору, матеріали та техніки виконання у відповідності до теми та ідеї художнього задуму, знаходити технологічне рішення, яке максимально відповідає задуму, оцінювати отримані результати та аргументувати творче рішення роботи в матеріалі, враховувати і використовувати при виконанні художнього твору властивості матеріалів, закони їх взаємозв'язку.
- Здатність використовувати відповідну термінологію, обговорювати факти та інтерпретації зрозумілою і чіткою мовою, застосувати це в презентаціях, есе та дипломній роботі
- Здатність використовувати власну творчу діяльність як засіб активного художньо-естетичного впливу на глядача, залучати глядача до творчого процесу та спілкування, обговорення проблем мистецького спрямування, дотримуватися у своїй діяльності сучасних принципів толерантності, діалогу і співробітництва.
- Здатність відповідально ставитися до виконуваної роботи, самостійно приймати рішення, досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики
- Здатність свідомо ставитися до пізнавальної діяльності, до самонавчання та продовження професійного розвитку як умови розвитку творчої особистості та професійного зросту.
- Готовність розуміти кінцеву мету власного навчання, його етапи, цілі і завдання кожного окремого завдання з рисунку, живопису

3. Програма навчальної дисципліни

1 семестр

Лекція. Рисунок – основа образотворчого мистецтва

Тема 1. Лінійно-конструктивне зображення куба

Тема 2. Зображення гіпсового куба. Виявлення об'єму і форми за допомогою світлотіні й тону

Тема 3. Зображення гіпсового циліндра. Виявлення об'єму, форми та простору за допомогою світлотіні й тону.

Тема 4. Зображення двох гіпсових геометричних тіл (куб, піраміда). Виявлення об'єму, форми та простору за допомогою світлотіні й тону.

Тема 5. Зображення трьох гіпсових геометричних тіл (куб, циліндр, піраміда або призма, куля, конус). Виявлення об'єму, форми та простору за допомогою світлотіні й тону.

Тема 6. Зображення гіпсового симетричного орнаменту. Світлотіньове й тональне вирішення.

Тема 7. Зображення гіпсового асиметричного орнаменту. Світлотіньове й тональне вирішення.

2 семестр

Лекція. Конструкція-тон в рисунку

Тема 8. Зображення доричної капітелі. Виявлення об'єму, форми та простору за допомогою світлотіні й тону.

Тема 9. Зображення іонічної капітелі. Виявлення об'єму, форми та простору за допомогою світлотіні й тону.

Тема 10. Зображення драперії на рамі. Світлотіньове і тональне вирішення.

Тема 11. Зображення простого натюрморту з різних за фактурою предметів. Виявлення форми предметів, фактури, тону.

Тема 12. Зображення складного натюрморту з предметів, різних за формою, фактурою і тоном. Передача світлотіньових і тональних співвідношень.

3 семестр

Лекція. Узагальнення і деталізація. Цілісне сприйняття рисунку.

Тема 13. Узагальнення і деталізація. Цілісне сприйняття рисунку. Особливості будови голови людини. Основні відомості щодо конструктивної будови деталей голови. Зображення різномірного натюрморту. Передача світлотіньових і тональних співвідношень в рисунку.

Тема 14. Зображення інтер'єру. Виявлення об'єму, форми та простору за допомогою світлотіні й тону.

Тема 15. Зображення гіпсової моделі носа. Виявлення об'єму та форми за допомогою світлотіні й тону

Тема 16. Зображення гіпсової моделі ока. Виявлення об'єму та форми за допомогою світлотіні й тону

Тема 17. Зображення гіпсової моделі губ. Виявлення об'єму та форми за допомогою світлотіні й тону

Тема 18. Зображення гіпсової моделі вуха. Виявлення об'єму та форми за допомогою світлотіні й тону

Тема 19. Зображення гіпсової маски Венери. Передача об'єму за допомогою світлотіні й тону

4 семестр

Лекція. Зображення гіпсової голови, методична послідовність

Тема 20. Зображення гіпсової голови Методична послідовність зображення гіпсової голови. Передача матеріальності та характеру освітлення. Рисунок вирубковки. Світлотіньове й тональне вирішення

Тема 21. Зображення гіпсової античної голови (Аполлон, Антиной, Венера). Виявлення об'єму, форми та простору за допомогою світлотіні й тону

Тема 22. Зображення гіпсової голови з яскраво вираженими портретними характеристиками (Гомер, Сократ, Вольтер, Гатамелат). Світлотіньове і тональне вирішення

Тема 23. Зображення черепа людини в двох ракурсах (анфас або профіль і три четверті). Виявлення об'єму голови форми та простору за допомогою світлотіні й тону

Тема 24. Зображення гіпсової моделі голови людини (екорше). Виявлення об'єму голови форми та простору за допомогою світлотіні й тону

5 семестр

Лекція. Анатомічна будова голови людини

Тема 25. Рисунок голови людини з виразною анатомічною будовою (лінійно-конструктивне й тональне вирішення).

Тема 26. Рисунок жіночої голови з чітко вираженим освітленням (освітлення бічне). Світлотіньове й тональне вирішення

Тема 27. Зображення голови людини у двох ракурсах (лінійно-конструктивний та світлотіньовий рисунок)

6 семестр

Лекція. Анатомічні вікові особливості голови людини

Тема 28. Портрет людини у ракурсі зі штучним освітлення

На характерні особливості

Тема 29. Передача вікових особливостей, стану і настрою в портретному зображенні. Психологічний портрет

4. Структура навчальної дисципліни

№	теми	ГОДИНИ		
		Лек.	Лаб.	Сам.
I. семестр				
	Рисунок – основа образотворчого мистецтва	2		
1.	Лінійно-конструктивне зображення куба		4	7
2.	Зображення гіпсового куба. Виявлення об'єму і форми за допомогою світлотіні й тону		6	7
3.	Зображення гіпсового циліндра. Виявлення об'єму, форми та простору за допомогою світлотіні й тону		6	7
4.	Зображення двох гіпсових геометричних тіл (куб, піраміда). Виявлення об'єму, форми та простору за допомогою світлотіні й тону		10	7
5.	Зображення трьох гіпсових геометричних тіл (куб, циліндр, піраміда або призма, куля, конус). Виявлення оберу, форми та простору за допомогою світлотіні й тону		12	7
6.	Зображення гіпсового симетричного орнаменту. Світлотіньове й тональне вирішення		12	10
7.	Зображення гіпсового асиметричного орнаменту. Світлотіньове й тональне вирішення		12	12
	Всього	2	62	57
	Консультації: 33			
2 семестр				
	Конструкція-тон в рисунку	2		
8.	Зображення доричної капітелі. Виявлення об'єму, форми та простору за допомогою світлотіні й тону		12	12
9.	Зображення іонічної капітелі. Виявлення об'єму, форми та простору за допомогою світлотіні й тону		12	12
10.	Зображення драперії на рамі. Світлотіньове і тональне вирішення		12	12
11.	Зображення простого натюрморту з різних за фактурою предметів. Виявлення форми предметів, фактури, тону		12	12
12.	Зображення складного натюрморту з предметів, різних за формою, фактурою і тоном. Передача світлотіньових і тональних співвідношень		14	16
	Всього	2	62	64
	Консультації: 33			

3. семестр				
	Узагальнення і деталізація. Цілісне сприйняття рисунку.	2		
13	Зображення інтер'єру. Виявлення об'єму, форми та простору за допомогою світлотіні й тону.		6	15
14	Зображення гіпсової моделі носа. Виявлення об'єму та форми за допомогою світлотіні й тону		6	15
15	Зображення гіпсової моделі ока. Виявлення об'єму та форми за допомогою світлотіні й тону		12	15
16	Зображення гіпсової моделі губ. Виявлення об'єму та форми за допомогою світлотіні й тону		12	15
17	Зображення гіпсової моделі вуха. Виявлення об'єму та форми за допомогою світлотіні й тону		12	15
18	Зображення гіпсової маски Венери. Передача об'єму за допомогою світлотіні й тону		12	15
	Всього	2	60	90
	Консультації: 28			
4 семестр				
	Зображення гіпсової голови, методична послідовність	2		
19	Зображення гіпсової голови. Передача матеріальності та характеру освітлення. Рисунок вирубовки. Світлотіньове й тональне вирішення		10	10
20	Зображення гіпсової античної голови (Аполлон, Антиной, Венера). Виявлення об'єму, форми та простору за допомогою світлотіні й тону		10	10
21	Зображення гіпсової голови з яскраво вираженими портретними характеристиками (Гомер, Сократ, Вольтер, Гатамелат). Світлотіньове і тональне вирішення		10	10
22	Зображення черепа людини в двох ракурсах (анфас або профіль і три четверті). Виявлення об'єму голови форми та простору за допомогою світлотіні й тону		14	15
23	Зображення гіпсової моделі голови людини (екорше). Виявлення об'єму голови форми та простору за допомогою світлотіні й тону		16	17
	Всього	2	60	62
	Консультації: 26			
5 семестр				
	Анатомічна будова голови людини	2		

24	Рисунок голови людини з виразною анатомічною будовою (лінійно-конструктивне й тональне вирішення).		20	25
25	Рисунок жіночої голови з чітко вираженим освітленням (освітлення бічне). Світлотіньове й тональне вирішення		20	25
26	Зображення голови людини у двох ракурсах (лінійно-конструктивний та світлотіньовий рисунок)		20	25
		Всього	2	60
	Консультації: 28			
	6 семестр			
	Анатомічні вікові особливості голови людини	2		
27	Портрет людини у ракурсі зі штучним освітлення На характерні особливості		30	38
28	Передача вікових особливостей, стану і настрою в портретному зображенні. Психологічний портрет		30	39
	Всього	2	60	77
	Консультації: 26			

5. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кільк. годин
	1 семестр	
1	Лінійно-конструктивне зображення куба	4
2	Зображення гіпсового куба. Виявлення об'єму і форми за допомогою світлотіні й тону	6
3	Зображення гіпсового циліндра. Виявлення об'єму, форми та простору за допомогою світлотіні й тону	6
4	Зображення двох гіпсових геометричних тіл (куб, піраміда). Виявлення об'єму, форми та простору за допомогою світлотіні й тону	10
5	Зображення трьох гіпсових геометричних тіл (куб, циліндр, піраміда або призма, куля, конус). Виявлення оберу, форми та простору за допомогою світлотіні й тону	12
6	Зображення гіпсового симетричного орнаменту. Світлотіньове й тональне вирішення	12
7	Зображення гіпсового асиметричного орнаменту. Світлотіньове й тональне вирішення	12
	Всього	62
	2 семестр	
8	Зображення доричної капітелі. Виявлення об'єму, форми та простору за допомогою світлотіні й тону	12
9	Зображення іонічної капітелі. Виявлення об'єму, форми та простору за допомогою світлотіні й тону	12

10	Зображення драперії на рамі. Світлотіньове і тональне вирішення	12
11	Зображення простого натюрморту з різних за фактурою предметів. Виявлення форми предметів, фактури, тону	12
12	Зображення складного натюрморту з предметів, різних за формою, фактурою і тоном. Передача світлотіньових і тональних співвідношень	16
	Всього	62
	3 семестр	
13	Зображення інтер'єру. Виявлення об'єму, форми та простору за допомогою світлотіні й тону.	6
14	Зображення гіпсової моделі носа. Виявлення об'єму та форми за допомогою світлотіні й тону	6
15	Зображення гіпсової моделі ока. Виявлення об'єму та форми за допомогою світлотіні й тону	12
16	Зображення гіпсової моделі губ. Виявлення об'єму та форми за допомогою світлотіні й тону	12
17	Зображення гіпсової моделі вуха. Виявлення об'єму та форми за допомогою світлотіні й тону	12
18	Зображення гіпсової маски Венери. Передача об'єму за допомогою світлотіні й тону	12
	Всього	60
	4 семестр	
19	Зображення гіпсової голови Методична послідовність зображення гіпсової голови. Передача матеріальності та характеру освітлення. Рисунок вирубковки. Світлотіньове й тональне вирішення	10
20	Зображення гіпсової античної голови (Аполлон, Антиной, Венера). Виявлення об'єму, форми та простору за допомогою світлотіні й тону	10
21	Зображення гіпсової голови з яскраво вираженими портретними характеристиками (Гомер, Сократ, Вольтер, Гатамелат). Світлотіньове і тональне вирішення	10
22	Зображення черепа людини в двох ракурсах (анфас або профіль і три четверті). Виявлення об'єму голови форми та простору за допомогою світлотіні й тону	14
23	Зображення гіпсової моделі голови людини (екорше). Виявлення об'єму голови форми та простору за допомогою світлотіні й тону	16
	Всього	60
	5 семестр	
24	Рисунок голови людини з виразною анатомічною будовою (лінійно-конструктивне й тональне вирішення).	20
25	Рисунок жіночої голови з чітко вираженим освітленням (освітлення бічне). Світлотіньове й тональне вирішення	20
26	Зображення голови людини у двох ракурсах (лінійно-конструктивний та світлотіньовий рисунок)	20
	Всього	60
	6 семестр	
27	Портрет людини у ракурсі зі штучним освітлення на характерні особливості	30
28	Передача вікових особливостей, стану і настрою в портретному	30

	зображенні. Психологічний портрет	
	Всього	60

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Не передбачено	

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Не передбачено	

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кільк. годин
	1 семестр	
1	Лінійно-конструктивне зображення куба	7
2	Зображення гіпсового куба. Виявлення об'єму і форми за допомогою світлотіні й тону	7
3	Зображення гіпсового циліндра. Виявлення об'єму, форми та простору за допомогою світлотіні й тону	7
4	Зображення двох гіпсових геометричних тіл (куб, піраміда). Виявлення об'єму, форми та простору за допомогою світлотіні й тону	7
5	Зображення трьох гіпсових геометричних тіл (куб, циліндр, піраміда або призма, куля, конус). Виявлення об'єму, форми та простору за допомогою світлотіні й тону	7
6	Зображення гіпсового симетричного орнаменту. Світлотіньове й тональне вирішення	10
7	Зображення гіпсового асиметричного орнаменту. Світлотіньове й тональне вирішення	12
	Всього	57
	2 семестр	
8	Зображення доричної капітелі. Виявлення об'єму, форми та простору за допомогою світлотіні й тону	12
9	Зображення іонічної капітелі. Виявлення об'єму, форми та простору за допомогою світлотіні й тону	12
10	Зображення драперії на рамі. Світлотіньове і тональне вирішення	12
11	Зображення простого натюрморту з різних за фактурою предметів. Виявлення форми предметів, фактури, тону	12
12	Зображення складного натюрморту з предметів, різних за формою, фактурою і тоном. Передача світлотіньових і тональних співвідношень	16
	Всього	64
	3. семестр	

13	Зображення інтер'єру. Виявлення об'єму, форми та простору за допомогою світлотіні й тону.	15
14	Зображення гіпсової моделі носа. Виявлення об'єму та форми за допомогою світлотіні й тону	15
15	Зображення гіпсової моделі ока. Виявлення об'єму та форми за допомогою світлотіні й тону	15
16	Зображення гіпсової моделі губ. Виявлення об'єму та форми за допомогою світлотіні й тону	15
17	Зображення гіпсової моделі вуха. Виявлення об'єму та форми за допомогою світлотіні й тону	15
18	Зображення гіпсової маски Венери. Передача об'єму за допомогою світлотіні й тону	15
	Всього	90
	4 семестр	
19	Зображення гіпсової голови Методична послідовність зображення гіпсової голови. Передача матеріальності та характеру освітлення. Рисунок вирубовки. Світлотіньове й тональне вирішення	10
20	Зображення гіпсової античної голови (Аполлон, Антиной, Венера). Виявлення об'єму, форми та простору за допомогою світлотіні й тону	10
21	Зображення гіпсової голови з яскраво вираженими портретними характеристиками (Гомер, Сократ, Вольтер, Гатамелат). Світлотіньове і тональне вирішення	10
22	Зображення черепа людини в двох ракурсах (анфас або профіль і три четверті). Виявлення об'єму голови форми та простору за допомогою світлотіні й тону	15
23	Зображення гіпсової моделі голови людини (екорше). Виявлення об'єму голови форми та простору за допомогою світлотіні й тону	17
	Всього	62
	5 семестр	
24	Рисунок голови людини з виразною анатомічною будовою (лінійно-конструктивне й тональне вирішення).	25
25	Рисунок жіночої голови з чітко вираженим освітленням (освітлення бічне). Світлотіньове й тональне вирішення	25
26	Зображення голови людини у двох ракурсах (лінійно-конструктивний та світлотіньовий рисунок)	25
	Всього	75
	6 семестр	
27	Портрет людини у ракурсі зі штучним освітлення на характерні особливості	38
28	Передача вікових особливостей, стану і настрою в портретному зображенні. Психологічний портрет	39
	Всього	77

9. Індивідуальні завдання

Не передбачено

10. Методи навчання

Словесні, практичні, наочні, виконання навчальних робіт

10. Методи навчання

Лекції «словесні», лабораторні заняття «практичні», наочні, самостійна робота,

11. Методи контролю

Поточний контроль знань під час лабораторних занять, екзамен та кафедральний перегляд. Оцінювання якості знань студентів, здійснюється шляхом поточного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання: здійснюється на лабораторних заняттях або на консультаціях (при відпрацюванні пропущених занять чи при бажанні підвищити попереднє оцінювання). Оцінюється виконання практичного завдання в матеріалі за темою (аудиторна робота та самостійна робота).

Виконання практичного завдання (аудиторної та самостійної роботи) в матеріалі оцінюється за шкалою – від 0 до 12 балів, та від 0 до 20 балів.

12//20 б. – студент досконало володіє теоретичним матеріалом, самостійно поповнює свої знання, розуміє та відповідно застосовує поняття й терміни, дотримується методичної послідовності виконання зображення, добре розуміє форму предметів, вірно виконує лінійно-конструктивну побудову та моделює форму засобами світлотіні, відчуває та вміло передає освітлення і тональні співвідношення між предметами, вміло застосовує закони лінійної та повітряної перспективи, самостійно аналізує та komponує зображення в аркуші, творчо підходить до вирішення завдання, охайно та у відведений час виконує завдання.

10//17 б. – студент добре володіє теоретичним матеріалом, розуміє та відповідно застосовує поняття й терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання, добре розуміє форму предметів та моделює її засобами світлотіні, відчуває та вміло передає в малюнку тональні співвідношення між предметами, вміло застосовує закони лінійної та повітряної перспективи, аналізує та відповідно komponує зображення в аркуші, охайно та у відведений час виконує завдання, проте іноді допускає незначні технічні помилки.

8//14 б. – студент орієнтується в теоретичному матеріалі, не завжди впевнено та відповідно застосовує поняття та терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом викладача, добре розуміє форму предметів та моделює її засобами світлотіні, відчуває та передає освітлення та загальні тональні співвідношення, застосовує закони лінійної та повітряної перспективи, проте допускає помилки щодо передачі тону або плановості, аналізує та відповідно komponує зображення в аркуші, охайно та у відведений час виконує завдання.

6//10 б. – студент не завжди орієнтується в теоретичному матеріалі, не завжди впевнено та відповідно застосовує поняття та терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом викладача, розуміє форму предметів та не завжди вдало моделює її засобами світлотіні, відчуває та не зовсім вдало передає тональні співвідношення та освітлення в постановці, застосовує окремі правила лінійної та повітряної перспективи, аналізує та відповідно komponує зображення в аркуші під керівництвом викладача, виконує завдання у відведений час, не зовсім охайно.

4//7 б. – студент не завжди орієнтується в теоретичному матеріалі, не завжди впевнено та відповідно застосовує поняття та терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом викладача, розуміє форму предметів та не завжди вдало моделює

її засобами світлотіні, відчуває та не зовсім вдало передає тональні співвідношення та освітлення в постановці, застосовує окремі правила лінійної та повітряної перспективи, аналізує та відповідно komponує зображення в аркуші під керівництвом викладача, виконує завдання у відведений час, не зовсім охайно.

2/4 б. – студент не орієнтується в теоретичному матеріалі, не впевнено та не завжди відповідно застосовує поняття та терміни, не дотримується методичної послідовності виконання завдання, розуміє форму предметів, однак не моделює її засобами світлотіні, не відчуває та не передає тональні співвідношення та освітлення постановки, невдало застосовує графічні прийоми, не вдало komponує зображення в аркуші, не охайно, зі значним запізненням виконує завдання.

0 б. - студент не орієнтується в теоретичному матеріалі, не впевнено та не завжди відповідно застосовує поняття та терміни, не виконав, або не завершив практичне завдання.

Підсумковий контроль з курсу: екзамен. В ході екзамену оцінюється якість виконання екзаменаційної практичної роботи (натурна постановка), та перегляд робіт, виконаних протягом семестру.

Виконання екзаменаційної практичної роботи оцінюється за шкалою – від 0 до 20 б.

18-20 б. – студент досконало володіє теоретичним матеріалом, самостійно поповнює свої знання, самостійно аналізує та komponує зображення в аркуші, дотримується методичної послідовності виконання зображення, уміє аналізувати закономірності лінійної та повітряної перспектив і застосовує їх під час зображення, уміє аналізувати та передавати зображення у відповідності до положення предметів відносно лінії горизонту, добре розуміє форму предметів та передає її засобами рисунку, відповідно передає характер освітлення, світлотінь, тон, матеріальність, охайно та у відведений час виконує завдання

15-17 б. – студент добре володіє теоретичним матеріалом, розуміє та відповідно застосовує поняття й терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання, вірно передає основні пропорційні співвідношення частин голови (ока, носа, губ, вуха), підпорядковує деталі великій формі, може виявити закономірності будови форми частин голови (ока, носа, губ, вуха), охайно та у відведений час виконує завдання.

11-14 б. – студент орієнтується в теоретичному матеріалі, не завжди впевнено та відповідно застосовує поняття та терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом викладача, уміє аналізувати закономірності лінійної та повітряної перспектив і застосовує їх під час зображення, інколи допускає порушення лінійної перспективи, уміє аналізувати та передавати зображення у відповідності до положення предметів відносно лінії горизонту, інколи допускає помилки у зображенні предметів відносно лінії горизонту, розуміє форму предметів та вправно її передає допускаючи лише незначні порушення, які виправляє під керівництвом викладача, добре передає характер освітлення, світлотінь, тон, матеріальність, аналізує та відповідно komponує зображення в аркуші, охайно та у відведений час виконує завдання

8-10 б. - студент не завжди орієнтується в теоретичному матеріалі, не завжди впевнено та відповідно застосовує поняття та терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом викладача, не впевнено передає основні пропорційні співвідношення частин голови (ока, носа, губ, вуха), підпорядковує деталі великій формі під керівництвом викладача, не завжди може виявити закономірності будови форми, виконує завдання у відведений час

5-7 б. - студент не орієнтується в теоретичному матеріалі, не впевнено та не завжди відповідно застосовує поняття та терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом викладача, припускається значних порушень в передачі основних пропорційних співвідношень, допускає помилки у зображенні предметів відносно лінії

горизонту, розуміє форму предметів але допускає значні порушення під час її графічного моделювання, допускає значні погрішності у передачі характеру освітлення, світлотіні, тону, матеріальності, komponує зображення в аркуші під керівництвом викладача, не охайно і не у відведений час виконує завдання.

1-4 б. - студент не орієнтується в теоретичному матеріалі, не впевнено та не завжди відповідно застосовує поняття та терміни, не дотримується методичної послідовності виконання завдання, припускається значних порушень в передачі основних пропорційних співвідношень, допускає значні помилки у зображенні предметів відносно лінії горизонту, розуміє форму предметів та допускає значні порушення під час її графічного моделювання, допускається значних помилок у передачі характеру освітлення, світлотіні, тону, матеріальності, не вдало komponує зображення в аркуші, не охайно, зі значним запізненням виконує завдання

0 б. - студент не орієнтується в теоретичному матеріалі, не дотримується методичної послідовності виконання завдання, припускається значних порушень в передачі основних пропорційних співвідношень, не підпорядковує деталі великій формі, не може виявити закономірності будови форми, не охайно, зі значним запізненням виконує завдання.

Оцінювання на кафедральному перегляді здійснюється за шкалою – від 0 до 20 б.

18-20 б. На кафедральний перегляд представлено відмінно виконані, належним чином оформлені роботи в повному обсязі. Якість робіт свідчить, що студент володіє системними професійними знаннями в повному обсязі та бездоганно виконує всі прийоми і технологічні операції, необхідні для виконання кожної роботи в межах навчальної програми. Роботи демонструють розуміння і вміння застосовувати в практичній роботі закономірності композиції, перспективи, моделювати форму засобами світлотіні, передавати тональні співвідношення, освітлення, матеріальність в графічному зображенні, володіння технічними прийомами малюнка.

15-17 б. На кафедральний перегляд представлено добре виконані, належним чином оформлені роботи в повному обсязі. Якість робіт свідчить, що студент володіє професійними знаннями в повному обсязі та самостійно, правильно, впевнено виконує всі прийоми, технологічні операції, необхідні для виконання даної роботи в межах навчальної програми. Роботи демонструють розуміння і вміння застосовувати в практичній роботі закономірності композиції, володіння технічними прийомами малюнка, вірно взяті основні тонові співвідношення, передано особливості освітлення, але в роботах допущені незначні недоліки, які суттєво не впливають на якість робіт в цілому. Результат виконаної роботи повністю відповідає діючим якісним та кількісним показникам.

11-14 б. На кафедральний перегляд представлено загалом добре виконані роботи з кількома грубими помилками, в повному обсязі. Якість робіт свідчить, що студент володіє професійними знаннями та обсягом, передбаченим навчальною програмою. Правильно та впевнено виконує прийоми і технологічні операції, необхідні для виконання даної роботи в межах навчальної програми. Самостійно в повному обсязі виконує завдання відповідно до існуючих вимог. В роботах можуть бути допущені окремі неточності щодо композиції, моделювання форми або техніки виконання. Результат виконаних робіт в цілому відповідає діючим якісним і кількісним показникам.

8-10 б. На кафедральний перегляд представлено загалом посередньо, зі значною кількістю недоліків, виконані роботи в повному обсязі. Якість робіт свідчить, що студент володіє основними професійними знаннями та правильно виконує переважну більшість прийомів і технологічних операцій, необхідних для даної роботи. Роботи не вирізняються технічною майстерністю. Мають місце суттєві помилки в застосуванні закономірностей композиції, законів повітряної та лінійної перспективи, неввірно взяті тональні співвідношення.

5-7 б. На кафедральний перегляд представлено загалом посередньо, зі значною кількістю недоліків, виконані роботи, що відповідають мінімальним критеріям оцінки, не в повному обсязі. Якість робіт свідчить, що студент не завжди з розумінням відтворює основні професійні знання та з помилками виконує основні прийоми і технологічні операції, необхідні для даної роботи. Потребує консультації викладача. При виконанні роботи припускається значних помилок і неточностей щодо композиції, конструктивної побудови, тону. Результат роботи в цілому відповідає якісним показникам.

1-4 б. На кафедральний перегляд представлено загалом посередньо, зі значною кількістю недоліків, виконані роботи, що відповідають мінімальним критеріям оцінки, не в повному обсязі. Якість робіт свідчить, що студент без достатнього розуміння відтворює компоненти професійних знань та недостатньо усвідомлено виконує основні прийоми і технологічні операції. При виконанні роботи припускається помилок, які самостійно виправити не може. Результат виконаної роботи не відповідає якісним показникам.

0 б. На кафедральний перегляд завершені та відповідно оформлені роботи та начерки студентом не представлені, або представлені лише окремі незавершені роботи. Результат виконаної роботи не відповідає якісним показникам.

Підсумковий контроль у вигляді екзамену регламентує такий розподіл балів:

60 балів – потягом семестру та 40 балів – екзамен (який включає 20б. навчальна робота та 20 б. кафедральний перегляд)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс з навчальної дисципліни “Рисунок”.
2. Методичні рекомендації до лабораторних та самостійних робіт.

14. Рекомендована література Базова

1. Беда Г.В. Основы изобразительной грамоты. Рисунок. Живопись. Композиции. М., 1981.
2. Кирцер Ю.М. Рисунок и живопись: Практическое пособие. – М.: Высш. шк., 1992.– 270 с.
3. Одноралов Н.В. Материалы в изобразительном искусстве.- М., 1983.
4. Пучков А.С., Триселев А.В. Методика работы над натюрмортом. – М., 1982.
5. Ростовцев Н.Н. Рисунок. – М., Просвещение, 1986
6. Стасевич В.Н. Искусство портрета. – М., 1978.
7. Стасевич В.Н. Пейзаж. Катрина и действительность. – М., 1981.
8. Сухенко В.О. Рисунок. Навчальний посібник. – К., 2004. – 184 с., 125 іл.
9. Школа изобразительного искусства. - М.: Изобразительное искусство. – 1986.

Допоміжна

1. Авсеян О.А. Натура и рисование по представлению. – М.: Изобразительное искусство, 1985. – 152 с.
2. Васютинский Н. Золотая пропорция. – М.: Молодая гвардия, 1990.
3. Дюваль М. Анатомия для художников. – М. – Л., 1940.
4. Закс Ханнелоре Донателло. – Берлин: Мир искусства, 1988.
5. Капанова С.Г. От замысла и натуры к законченному произведению. – М., 1981.
6. Мастера искусства об искусстве. В 7-ми т. – М., 1965 – 67.
7. Молева Н., Белютин Э. Школа Ашбе. М., «Искусство», 1958.
8. Роден О. Сборник статей о творчестве. – М., 1960
9. Степанов А. Мастер Альбрехт. – Ленинградское отделение: Искусство, 1991.
10. Эрпель Фриц Микеланджело. – Берлин: Мир искусства, 1990.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Центральноукраїнський державний
педагогічний університет імені Володимира Винниченка

Кафедра образотворчого мистецтва та дизайну

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри
Стрітьсвич Т.М. _____
«30» серпня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РИСУНОК

Галузь знань **02** Культура і мистецтво

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Спеціальність: **023** Образотворче мистецтво, декоративне
мистецтво, реставрація

Освітня програма: **Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,**
реставрація

Факультет **Мистецький**

Форма навчання: **Денна**

2019–2020 навчальний рік

Робоча програма *РИСУНОК*

для студентів за спеціальністю: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Розробники: Давидов В.М старший викладач кафедри образотворчого мистецтва та дизайну

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва та дизайну

Протокол від «30» серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри образотворчого мистецтва та дизайну

(підпис)

Стрітьсвич Т.М.

(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	денна форма навчання*
Кількість кредитів ЄКТС – 8	Галузь знань 02 Культура і мистецтво	Нормативна (за вибором)	
Блоків/модулів – 1	Спеціальність: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Рік підготовки	
Розділів/змістових модулів –		4-й	4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 240		7-й	8-й
		Вид контролю:	
		Диф.залік	екзамен
		Лекції	
		4 год.	-
		Практичні, семінарські:	
		-	-
		Лабораторні:	
		40 год.	38 год.
		Самостійна робота:	
		58 год.	64 год.
		Індивідуальні завдання:	
		-	-
		Консультації:	
		18	18
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання: 1й сем-3год/тиж 2й сем-3год/тиж	Освітньо-професійний рівень: Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «РИСУНОК» є надання студентам комплексу знань, умінь та навичок з рисунку.

Завданнями вивчення дисципліни «РИСУНОК» є:

- вивчення закономірностей природи;
- усвідомлення принципів та методів реалістичного зображення об'ємної форми засобами рисунку;
- підвищення культури сприйняття студентів та формування високих естетичних потреб;
- розвиток творчих здібностей на основі пізнання різних рівнів художнього образу;
- розвиток цілісного сприйняття;
- опанування уміннями та навичками лінійно-конструктивної побудови, світлотіньового та тонального рисунку;
- оволодіння етапами виконання рисунку, виразними засобами рисунку.
- оволодіння етапами виконання рисунку фігури людини, виразними засобами рисунку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:** принципи та методи реалістичного зображення, види рисунку; закономірності лінійної та повітряної перспективи, виразні засоби рисунку, методіку виконання зображення. **вміти:** виконувати лінійно-конструктивну побудову зображення; виконувати світлотіньове й тональне вирішення зображення фігури людини.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Малюнок гіпсової моделі ноги.

Тема 2. Малюнок гіпсової моделі кисті руки.

Змістовий модуль 2.

Тема 3. Малюнок кістей рук та ніг натурника (оголених)

Змістовий модуль 3.

Тема 4. Малюнок екорше «гудона»- півфігура

Тема 5. Малюнок пів фігури натурника при штучному освітленні

Змістовий модуль 4.

Тема 6. Малюнок одягненої фігури людини

Тема 7. Малюнок оголеної фігури людини з опорою на одну ногу.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів/змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	Усього	у тому числі						Усього	у тому числі					
		л	п	лаб.	інд.	Консультації	СРС		л	п	лаб.	інд.	Консультації	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Блок/модуль 1														
Змістовий модуль 1.														
Тема 1. Малюнок гіпсової моделі ноги.	18	4		4			10							
Тема 2. Малюнок гіпсової моделі кисті руки.	14			4			10							
Змістовий модуль 2.														
Тема 3 Малюнок кістей рук та ніг натурника (оголених)	22			12			10							
Тема 4. Малюнок екорше «гудона»- півфігура	20			10			10							
Змістовий модуль 3.														
Тема 5. Малюнок пів	28						18							

фігури натурника при штучному освітленні				10										
Змістовий модуль 4.														
Тема 6. Малюнок одягненої фігури людини.	48			18			30							
Тема 7. Малюнок оголеної фігури людини з опорою на одну ногу.	54	4		20			34							
Всього:	204	4		78			122							

5. Теми семінарських занять

Не передбачено

6. Теми практичних занять

Не передбачено

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кільк. годин
1	Малюнок гіпсової моделі ноги.	4
2	Малюнок гіпсової моделі кисті руки.	4
3	Малюнок кістей рук та ніг натурника (оголених)	12
4	Малюнок екорше «гудона»- півфігура .	10
5	Малюнок пів фігури натурника при штучному освітленні	10
6	Малюнок оголеної фігури людини з опорою на одну ногу.	18
7	. Малюнок оголеної фігури людини з опорою на одну ногу.	20
	Всього	78

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кільк. годин
1	Начерки фігури та пів фігури	10
2	Малюнок гіпсової моделі стопи (різні ракурси)	10
3	Малюнок гіпсової моделі кисті руки. (різні ракурси)	10
4	Малюнок екорше «гудона»- півфігура (інший ракурс)	10
5	Малюнок кістей рук та ніг натурника (оголених)	18
6	Малюнок пів фігури натурника при штучному освітленні	30
7	Малюнок оголеної фігури людини з опорою на одну ногу.	34
	Всього	122

9. Індивідуальні завдання

Не передбачено

10. Методи навчання

Лекції, лабораторні заняття, самостійна робота.

11. Методи контролю

Поточне оцінювання знань студентів під час лабораторних занять, кафедральний перегляд, екзамен

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота					Підсумковий тест (екзамен)		Сума
Змістовий модуль 3			Змістовий модуль 4		Перегляд	Екзем. Роб.	
T1	T2	T3	T4	T5			
12	12	12	12	12	20	20	100
60					40		

Поточне тестування та самостійна робота					Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Перегляд	
T6	T7	T8	T9		
20	20	20	20	20	100

Поточне оцінювання: здійснюється на лабораторних заняттях або на консультаціях (при відпрацюванні пропущених занять чи при бажанні підвищити попереднє оцінювання). Оцінюється виконання практичного завдання в матеріалі за темою (аудиторна робота та самостійна робота).

Виконання практичного завдання (аудиторної та самостійної роботи) в матеріалі оцінюється за шкалою – від 0 до 12 балів (змістовий модуль 1,2), та від 0 до 20 балів (змістовий модуль 3,4).

12//20 б. – студент досконало володіє теоретичним матеріалом, самостійно поповнює свої знання, розуміє та відповідно застосовує поняття й терміни, дотримується методичної послідовності виконання зображення, добре розуміє форму, вірно виконує лінійно-конструктивну побудову та моделює форму засобами світлотіні, відчуває та вміло передає освітлення і тональні співвідношення між частинами тіла, вміло застосовує закони лінійної та повітряної перспективи, самостійно аналізує та komponує зображення в аркуші, творчо підходить до вирішення завдання, охайно та у відведений час виконує завдання.

10//17 б. – студент добре володіє теоретичним матеріалом, розуміє та відповідно застосовує поняття й терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання, добре розуміє форму та моделює її засобами світлотіні, відчуває та вміло передає в малюнку тональні співвідношення між частинами форм, вміло застосовує закони лінійної та повітряної перспективи, аналізує та відповідно komponує зображення в аркуші, охайно та у відведений час виконує завдання, проте іноді допускає незначні технічні помилки.

8//14 б. – студент орієнтується в теоретичному матеріалі, не завжди впевнено та відповідно застосовує поняття та терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом викладача, добре розуміє форму та моделює її засобами світлотіні, відчуває та передає освітлення та загальні тональні співвідношення, застосовує закони лінійної та повітряної перспективи, проте допускає помилки щодо передачі тону або плановості, аналізує та відповідно komponує зображення в аркуші, охайно та у відведений час виконує завдання.

6/10 б. – студент не завжди орієнтується в теоретичному матеріалі, не завжди впевнено та відповідно застосовує поняття та терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом викладача, розуміє форму предметів та не завжди вдало моделює її засобами світлотіні, відчуває та не зовсім вдало передає тональні співвідношення та освітлення в постановці, застосовує окремі правила лінійної та повітряної перспективи, аналізує та відповідно komponує зображення в аркуші під керівництвом викладача, виконує завдання у відведений час, не зовсім охайно.

4/7 б. – студент не завжди орієнтується в теоретичному матеріалі, не завжди впевнено та відповідно застосовує поняття та терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом викладача, розуміє форму тіла людини та не завжди вдало моделює його засобами світлотіні, відчуває та не зовсім вдало передає тональні співвідношення та освітлення в постановці, застосовує окремі правила лінійної та повітряної перспективи, аналізує та відповідно komponує зображення в аркуші під керівництвом викладача, виконує завдання у відведений час, не зовсім охайно.

2/4 б. – студент не орієнтується в теоретичному матеріалі, не впевнено та не завжди відповідно застосовує поняття та терміни, не дотримується методичної послідовності виконання завдання, розуміє форму тіла людини, однак не моделює її засобами світлотіні, не відчуває та не передає тональні співвідношення та освітлення постановки, невдало застосовує графічні прийоми, не вдало komponує зображення в аркуші, не охайно, зі значним запізненням виконує завдання.

0 б. - студент не орієнтується в теоретичному матеріалі, не впевнено та не завжди відповідно застосовує поняття та терміни, не виконав, або не завершив практичне завдання.

Підсумковий контроль з курсу: екзамен. В ході екзамену оцінюється якість виконання екзаменаційної практичної роботи (натурна постановка), та перегляд робіт, виконаних протягом семестру.

Виконання екзаменаційної практичної роботи оцінюється за шкалою – від 0 до 20 б.

18-20 б. – студент досконало володіє теоретичним матеріалом, самостійно поповнює свої знання, самостійно аналізує та komponує зображення натурної постановки в аркуші, дотримується методичної послідовності виконання зображення, уміє аналізувати закономірності лінійної та повітряної перспектив і застосовує їх під час зображення, уміє аналізувати та передавати зображення у відповідності до положення предметів відносно лінії горизонту, добре розуміє форму предметів та передає її засобами рисунку, відповідно передає характер освітлення, світлотінь, тон, матеріальність, охайно та у відведений час виконує завдання

15-17 б. – студент добре володіє теоретичним матеріалом, розуміє та відповідно застосовує поняття й терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання, вірно передає основні пропорційні співвідношення, підпорядковує деталі великій формі, може виявити закономірності будови форми частин натурна постановка, охайно та у відведений час виконує завдання.

11-14 б. – студент орієнтується в теоретичному матеріалі, не завжди впевнено та відповідно застосовує поняття та терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом викладача, уміє аналізувати закономірності лінійної та повітряної перспектив і застосовує їх під час зображення, інколи допускає порушення лінійної перспективи, уміє аналізувати та передавати зображення у відповідності до положення тіла натурника відносно лінії горизонту, інколи допускає помилки у зображенні відносно лінії горизонту, розуміє форму та вправно її передає допускаючи лише незначні порушення, які виправляє під керівництвом викладача, добре передає характер освітлення, світлотінь, тон, матеріальність, аналізує та відповідно komponує зображення в аркуші, охайно та у відведений час виконує завдання

8-10 б. - студент не завжди орієнтується в теоретичному матеріалі, не завжди впевнено та відповідно застосовує поняття та терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом викладача, не впевнено передає основні пропорційні співвідношення, підпорядковує деталі великій формі під керівництвом викладача, не завжди може виявити закономірності будови форми, виконує завдання у відведений час

5-7 б. - студент не орієнтується в теоретичному матеріалі, не впевнено та не завжди відповідно застосовує поняття та терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом викладача, припускається значних порушень в передачі основних пропорційних співвідношень, допускає помилки у зображенні відносно лінії горизонту, розуміє форму натурника, але допускає значні порушення під час її графічного моделювання, допускає значні погрішності у передачі характеру освітлення, світлотіні, тону, матеріальності, komponує зображення в аркуші під керівництвом викладача, не охайно і не у відведений час виконує завдання.

1-4 б. - студент не орієнтується в теоретичному матеріалі, не впевнено та не завжди відповідно застосовує поняття та терміни, не дотримується методичної послідовності виконання завдання, припускається значних порушень в передачі основних пропорційних співвідношень, допускає значні помилки у зображенні предметів відносно лінії горизонту, розуміє форму предметів та допускає значні порушення під час її графічного моделювання, допускається значних помилок у передачі характеру освітлення моделі, світлотіні, тону, матеріальності, не вдало komponує зображення в аркуші, не охайно, зі значним запізненням виконує завдання

0 б. - студент не орієнтується в теоретичному матеріалі, не дотримується методичної послідовності виконання завдання, припускається значних порушень в передачі основних пропорційних співвідношень, не підпорядковує деталі великій формі, не може виявити закономірності будови форми, не охайно, зі значним запізненням виконує завдання.

Оцінювання на кафедральному перегляді здійснюється за шкалою – від 0 до 20 б.

18-20 б. На кафедральний перегляд представлено відмінно виконані, належним чином оформлені роботи в повному обсязі. Якість робіт свідчить, що студент володіє системними професійними знаннями в повному обсязі та бездоганно виконує всі прийоми і технологічні операції, необхідні для виконання кожної роботи в межах навчальної програми. Роботи демонструють розуміння і вміння застосовувати в практичній роботі закономірності композиції, перспективи, моделювати форму засобами світлотіні, передавати пропорції та тональні співвідношення, освітлення, матеріальність в графічному зображенні, володіння технічними прийомами малюнка.

15-17 б. На кафедральний перегляд представлено добре виконані, належним чином оформлені роботи в повному обсязі. Якість робіт свідчить, що студент володіє професійними знаннями в повному обсязі та самостійно, правильно, впевнено виконує всі прийоми, технологічні операції, необхідні для виконання даної роботи в межах навчальної програми. Роботи демонструють розуміння і вміння застосовувати в практичній роботі закономірності композиції, володіння технічними прийомами малюнка, вірно взяті основні пропорції та тонові співвідношення, передано особливості освітлення, але в роботах допущені незначні недоліки, які суттєво не впливають на якість робіт в цілому. Результат виконаної роботи повністю відповідає діючим якісним та кількісним показникам.

11-14 б. На кафедральний перегляд представлено загалом добре виконані роботи з кількома грубими помилками, в повному обсязі. Якість робіт свідчить, що студент володіє професійними знаннями та обсягом, передбаченим навчальною програмою. Правильно та впевнено виконує прийоми і технологічні операції, необхідні для виконання даної роботи в межах навчальної програми. Самостійно в повному обсязі виконує завдання відповідно до існуючих вимог. В роботах можуть бути допущені окремі неточності щодо композиції,

моделювання форми або техніки виконання. Результат виконаних робіт в цілому відповідає діючим якісним і кількісним показникам.

8-10 б. На кафедральний перегляд представлено загалом посередньо, зі значною кількістю недоліків, виконані роботи в повному обсязі. Якість робіт свідчить, що студент володіє основними професійними знаннями та правильно виконує переважну більшість прийомів і технологічних операцій, необхідних для даної роботи. Роботи не вирізняються технічною майстерністю. Мають місце суттєві помилки в застосуванні закономірностей композиції, законів повітряної та лінійної перспективи, невірно взяті тональні співвідношення.

5-7 б. На кафедральний перегляд роботи представлено загалом посередньої якості, зі значною кількістю недоліків, виконані роботи, що відповідають мінімальним критеріям оцінки, не в повному обсязі. Якість робіт свідчить, що студент не завжди з розумінням відтворює основні професійні знання та з помилками виконує основні прийоми і технологічні операції, необхідні для даної роботи. Потребує консультації викладача. При виконанні роботи припускається значних помилок і невідповідностей щодо композиції, конструктивної побудови, тону. Результат роботи в цілому відповідає якісним показникам.

1-4 б. На кафедральний перегляд роботи представлені загалом посередньої якості, зі значною кількістю недоліків, виконані роботи, що відповідають мінімальним критеріям оцінки, не в повному обсязі. Якість робіт свідчить, що студент без достатнього розуміння та бажання відтворює компоненти професійних знань та недостатньо усвідомлено виконує основні прийоми і технологічні операції. При виконанні роботи припускається помилок, які самостійно виправити не може. Результат виконаної роботи не відповідає якісним показникам.

0 б. На кафедральний перегляд завершені та відповідно оформлені роботи та начерки студентом не представлені, або представлені лише окремі незавершені роботи. Результат виконаної роботи не відповідає якісним показникам.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно	не зараховано

13. Методичне забезпечення

3. Навчально-методичний комплекс з навчальної дисципліни “Рисунок”.
4. Методичні рекомендації до лабораторних та самостійних робіт.

14. Рекомендована література

Базова

10. Беда Г.В. Основы изобразительной грамотыю Рисунок. Живопись. Композиции. М., 1981.
11. Кирцер Ю.М. Рисунок и живопись: Практическое пособие. – М.: Высш. шк., 1992.– 270 с.
12. Одноралов Н.В. Материалы в изобразительном искусстве.- М., 1983.
13. Пучков А.С., Триселев А.В. Методика работы над натюрмортом. – М., 1982.
14. Ростовцев Н.Н. Рисунок. – М., Просвещение, 1986
15. Стасевич В.Н. Искусство портрета. – М., 1978.
16. Стасевич В.Н. Пейзаж. Катрина и действительность. – М., 1981.
17. Сухенко В.О. Рисунок. Навчальний посібник. – К., 2004. – 184 с., 125 іл.
18. Школа изобразительного искусства. - М.: Изобразительное искусство. – 1986.

Допоміжна

11. Авсеян О.А. Натура и рисование по представлению. – М.: Изобразительное искусство, 1985. – 152 с.
12. Васютинский Н. Золотая пропорция. – М.: Молодая гвардия, 1990.
13. Дюваль М. Анатомия для художников. – М. – Л., 1940.
14. Закс Ханнелоре Донателло. – Берлин: Мир искусства, 1988.
15. Капланова С.Г. От замысла и натуры к законченному произведению. – М., 1981.
16. Мастера искусства об искусстве. В 7-ми т. – М., 1965 – 67.
17. Молева Н., Белютин Э. Школа Ашбе. М., «Искусство», 1958.
18. Роден О. Сборник статей о творчестве. – М., 1960
19. Степанов А. Мастер Альбрехт. – Ленинградское отделение: Искусство, 1991.
20. Эрпель Фриц Микеланджело. – Берлин: Мир искусства, 1990.

15. Інформаційні ресурси